

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2017. DECEMBER 9.)

3. osztály

Megoldások és pontozási útmutató

1. feladat (2 pont):

Magyarázzátok meg az alábbi két hasonló alakú szó jelentését, illetve a köztük lévő különbséget, majd alkossatok egy-egy példamondatot e szavak felhasználásával! Természetesen szabadon toldalékolhatjátok őket.

helység – helyiség

Megoldás:

helység: Kisebb-nagyobb település; falu, község, város stb.

helyiség: Épületnek, lakásnak elkülönített része; szoba, terem stb. Jelent önálló zárt építményt is.

Pontozás: Egy kifejezés jelentésének helyes magyarázata (szinonimával vagy körülírással) példamondattal együtt **1 pontot** ér, fél pont nem adható. (Tehát ha például az egyik szót jól megmagyarázzák, de helytelenül foglalják példamondatba, a másikat pedig ugyan rosszul írják körül, ellenben a példamondat történetesen értelmes, akkor az egész feladatmegoldás 0 pontot ér.)

2. feladat (5 pont):

Palindromnak, tükörszónak nevezzük az olyan szót, szókapcsolatot vagy mondatot, amely visszafelé olvasva is ugyanaz, illetve ugyanúgy hangzik. (Pl. *Géza, kék az ég!*) Keressétek meg az alábbi szövegrészletben a palindromokat! A zsűri előtt előfordulási sorrendben ismertessétek őket. (Az „a” névelő önmagában természetesen nem számít.)

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákat.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.

Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltra Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a ruhámon.

– Római, – mondom lehangoltan – ezek meg áfonyadarabkák. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az izék arányára: főleg a citrom levével kell csinján bánni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Megoldás:

A szöveg a benne előforduló palindromok kiemelésével:

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákat.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.

Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltra Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a ruhámon.

– Római, – mondom lehangoltan – ezek meg áfonyadarabkák. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– *Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csíni banni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...*

A palindromok az előfordulás sorrendjében:

magam						
tejet						
Létkoktél						
Anni tejet inna						
görög						
latin ital						
Anna						
kék						
kék cseppecskék						
mentegetnem						
kerek						
Ede						
Levivel						
ette						
eledele						
arányára						
levével						
icipici						
mennem						
tököt						
összesen:						

Pontozás: A szövegben összesen 20 palindrom található. A „kék cseppecskék” esetében természetesen a „kék” szó önmagában is számít. Pontok a következőképpen adhatók a megtalált palindromok számától függően:

$$19 - 20 = 5 \text{ pont}$$

$$17 - 18 = 4 \text{ pont}$$

$$15 - 16 = 3 \text{ pont}$$

$$13 - 14 = 2 \text{ pont}$$

$$11 - 12 = 1 \text{ pont}$$

$$0 - 10 = 0 \text{ pont}$$

Szabadon választott produkció

Szemponatok a pontozáshoz (0-től 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókinés stb.)
- csapatszellem, felkészültség

4. osztály

Megoldások és pontozási útmutató

1. feladat (2 pont):

Magyarázzátok meg az alábbi két hasonló alakú szó jelentését, illetve a köztük lévő különbséget, majd alkossatok egy-egy példamondatot e szavak felhasználásával! Természetesen szabadon toldalékolhatjátok őket.

hajlamos – hajlandó

Megoldás:

hajlamos: Olyan személy, aki kész valamilyen (jó vagy rossz) magatartásra vagy valamit megtenni; hajlik valamire. A *hajlam* valamire a személyiség része, tulajdonság. Orvosi értelemben: fogékony valamilyen betegségre / könnyen megkap bizonyos betegséget.

hajlandó: Olyan ember, aki megkérhető, rávehető valamire, mert azt szívesen, de legalább is vonakodás nélkül megteszi; készséget mutat. A *hajlandóság* az ember pillanatnyi döntése vagy magatartása. (Ritkább jelentése a szónak: megértő, jóindulatú valaki iránt.)

Pontozás: Egy kifejezés jelentésének helyes magyarázata (szinonimával vagy körülírással) példamondattal együtt **1 pontot** ér, fél pont nem adható. (Tehát ha például az egyik szót jól megmagyarázzák, de helytelenül foglalják példamondatba, a másikat pedig ugyan rosszul írják körül, ellenben a példamondat történetesen értelmes, akkor az egész feladatmegoldás 0 pontot ér.)

2. feladat (5 pont):

Palindromnak, tükörszónak nevezzük az olyan szót, szókapcsolatot vagy mondatot, amely visszafelé olvasva is ugyanaz, illetve ugyanúgy hangzik. (Pl. *Géza, kék az ég!*) Keressétek meg az alábbi szövegrészletben a palindromokat! A zsűri előtt előfordulási sorrendben ismertessétek őket. (Az „a” névelő önmagában természetesen nem számít.)

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákot.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: *Létkoktél*.
Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltre Anna. – És mik ezek a sötétkék ízek benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal *kék cseppecskék* gurultak végig a ruhámon.

– Római, – mondom lehangoltan – ezek meg áfonyadarabkák. A fiúkat kínálva mentegennem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csinján bánni, elég egy icipici belőle. De bocsz, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Megoldás:

A szöveg a benne előforduló palindromok kiemelésével:

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákot.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.
Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltre Anna. – És mik ezek a sötétkék ízek benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a ruhámon.

– Római, – mondom lehangoltan – ezek meg áfonyadarabkák. A fiúkat kínálva mentegetem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csínján bánni, elég egy icipici belőle. De bocss, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

A palindromok az előfordulás sorrendjében:

magam						
tejet						
Létkoktél						
Anni tejet inna						
görög						
latin ital						
Anna						
kék						
kék cseppecskék						
mentegetem						
kerek						
Ede						
Levivel						
ette						
eledele						
arányára						
levével						
icipici						
mennem						
tököt						
összesen:						

Pontozás: A szövegben összesen 20 palindrom található. A „kék cseppecskék” esetében természetesen a „kék” szó önmagában is számít. Pontok a következőképpen adhatók a megtalált palindromok számától függően:

$$19 - 20 = 5 \text{ pont}$$

$$17 - 18 = 4 \text{ pont}$$

$$15 - 16 = 3 \text{ pont}$$

$$13 - 14 = 2 \text{ pont}$$

$$11 - 12 = 1 \text{ pont}$$

$$0 - 10 = 0 \text{ pont}$$

Szabadon választott produkció

Szemponatok a pontozáshoz (0-től 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellem, felkészültség

5. osztály

Megoldások és pontozási útmutató

1. feladat (2 pont):

Magyarázzátok meg az alábbi két hasonló alakú szó jelentését, illetve a köztük lévő különbséget, majd alkossatok egy-egy példamondatot e szavak felhasználásával! Természetesen szabadon toldalékolhatjátok őket.

tartalma – tartama

Megoldás:

tartalma: (alapszó: tartalom) 1. Tárgyak, anyagi dolgok stb, amelyek egy nagyobb tartályban, hordozóban vannak (táska, zsák, láda stb.). 2. Elvontabb, szellemi értelemben: művekben, alkotásokban közölt információk összessége vagy azok lényege, kivonata, amiről a mű (mese, regény vers stb.) szól.

tartama: (alapszó: tartam) Az idő egy szakasza, ameddig valamely esemény vagy folyamat tart.

Pontozás: Egy kifejezés jelentésének helyes magyarázata (szinonimával vagy körülírással) példamondattal együtt **1 pontot** ér, fél pont nem adható. (Tehát ha például az egyik szót jól megmagyarázzák, de helytelenül foglalják példamondatba, a másikat pedig ugyan rosszul írják körül, ellenben a példamondat történetesen értelmes, akkor az egész feladatmegoldás 0 pontot ér.)

2. feladat (5 pont):

Palindromnak, tükörszónak nevezzük az olyan szót, szókapcsolatot vagy mondatot, amely visszafelé olvasva is ugyanaz, illetve ugyanúgy hangzik. (Pl. *Géza, kék az ég!*) Keressétek meg az alábbi szövegrészletben a palindromokat! A zsűri előtt előfordulási sorrendben ismertessétek őket. (Az „a” névelő önmagában természetesen nem számít.)

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákat.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.

Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltra Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a tógámon.

– Római, – mondom lehangoltan – ezek meg áfonyadarabkák. De így már ez a rémes tóga bagót sem ér! – fakadok ki. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készített?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csinján bánni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Későn érek oda, Pali előtt már csak egy kis darab sült tök árválkodik.

– Na, jó, ezt már nem nyelem le. – mondja kis büntudattal.

– De lenyeled! – mondom mérgesen – Most már mindegy. Ám a sajtos tálat elveszem előle...

Remek kis délután volt. Estére néhány fiú és főleg Ete lehelete árulta el, hogy a kelleténél többet kóstoltak a fűszerborból. Mindenesetre jövőre biztosan megint megrendezzük a Régi korok ízei délutánt.

Megoldás:

A szöveg a benne előforduló palindromok kiemelésével:

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákat.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.

Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltra Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a tógámon. – Római, – mondom lehan-

goltan – ezek meg áfonyadarabkák. De így már ez a rémes tóga bagót sem ér! – fakadok ki. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csínján bánni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Későn érek oda, Pali előtt már csak egy kis darab sült tök árválkodik.

– Na, jó, ezt már nem nyelem le. – mondja kis büntudattal.

– De lenyeled! – mondom mérgesen – Most már mindegy. Ám a sajtos tálat elveszem előle...

Remek kis délután volt. Estére néhány fiú és főleg Ete lehelete árulta el, hogy a kelleténél többet kóstoltak a fűszerborból. Mindenesetre jövőre biztosan megint megrendezzük a Régi korok ízei délutánt.

A palindromok az előfordulás sorrendjében:

magam						
tejet						
Létkoktél						
Anni tejet inna						
görög						
latin ital						
Anna						
kék						
kék cseppecskék						
rémes tóga bagót sem ér						
mentegetnem						
kerek						
Ede						
Levivel						
ette						
eledele						
arányára						
levével						
icipici						
mennem						
tököt						
De lenyeled						
előle						
Ete						
Ete lehelete						
korok						
összesen:						

Pontozás: A szövegben összesen 26 palindrom található. A „kék cseppecskék” esetében természetesen a „kék” szó önmagában is számít, ugyanígy az „Ete” az „Ete lehelete” palindromban. Pontok a következőképpen adhatók a megtalált palindromok számától függően:

$$25 - 26 = 5 \text{ pont}$$

$$23 - 24 = 4 \text{ pont}$$

$$21 - 22 = 3 \text{ pont}$$

$$19 - 20 = 2 \text{ pont}$$

$$17 - 18 = 1 \text{ pont}$$

$$0 - 16 = 0 \text{ pont}$$

Szabadon választott produkció

Szemponatok a pontozáshoz (0-től 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellem, felkészültség

6. osztály

Megoldások és pontozási útmutató

1. feladat (2 pont):

Magyarázzátok meg az alábbi két hasonló alakú szó jelentését, illetve a köztük lévő különbséget, majd alkossatok egy-egy példamondatot e szavak felhasználásával! Természetesen szabadon toldalékolhatjátok őket.

tanulság – tanúság

Megoldás:

tanulság: Bizonyos esetből, eseményből, példából levont következtetés, okulás vagy ismeret.

tanúság: Valamilyen tény, magatartás vagy állítás, amely bizonyít valamit; bizonyosság, bizonyíték, bizonyágtétel, tanúbizonyosság. (Jogi értelemben bírósági eljárásban tanúként való szereplés.)

Pontozás: Egy kifejezés jelentésének helyes magyarázata (szinonimával vagy körülírással) példamondattal együtt **1 pontot** ér, fél pont nem adható. (Tehát ha például az egyik szót jól megmagyarázzák, de helytelenül foglalják példamondatba, a másikat pedig ugyan rosszul írják körül, ellenben a példamondat történetesen értelmes, akkor az egész feladatmegoldás 0 pontot ér.)

2. feladat (5 pont):

Palindromnak, tükörszónak nevezzük az olyan szót, szókapcsolatot vagy mondatot, amely visszafelé olvasva is ugyanaz, illetve ugyanúgy hangzik. (Pl. *Géza, kék az ég!*) Keressétek meg az alábbi szövegrészletben a palindromokat! A zsűri előtt előfordulási sorrendben ismertessétek őket. (Az „a” névelő önmagában természetesen nem számít.)

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákot.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.

Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltra Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a tógámon.

– Római, – mondom lehangoltan – ezek meg áfonyadarabkák. De így már ez a rémes tóga bagót sem ér! – fakadok ki. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készített?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az izék arányára: főleg a citrom levével kell csinján bánni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Későn érek oda, Pali előtt már csak egy kis darab sült tök árválkodik.

– Na, jó, ezt már nem nyelem le. – mondja kis büntudattal.

– De lenyeled! – mondom mérgesen – Most már mindegy. Ám a sajtos tálat elveszem előle...

Remek kis délután volt. Estére néhány fiú és főleg Ete lehelete árulta el, hogy a kelleténél többet kóstoltak a fűszerborból. Mindenesetre jövőre biztosan megint megrendezzük a Régi korok ízei délutánt.

Megoldás:

A szöveg a benne előforduló palindromok kiemelésével:

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákot.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.

Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltra Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a tógámon. – Római, – mondom lehan-

goltan – ezek meg áfonyadarabkák. De így már ez a rémes tóga bagót sem ér! – fakadok ki. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készített?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csínyán bánni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Későn érek oda, Pali előtt már csak egy kis darab sült tök árválkodik.

– Na, jó, ezt már nem nyelem le. – mondja kis büntudattal.

– De lenyeled! – mondom mérgesen – Most már mindegy. Ám a sajtos tálat elveszem előle...

Remek kis délután volt. Estére néhány fiú és főleg Ete lehelete árulta el, hogy a kelleténél többet kóstoltak a fűszerborból. Mindenesetre jövőre biztosan megint megrendezzük a Régi korok ízei délutánt.

A palindromok az előfordulás sorrendjében:

magam						
tejet						
Létkoktél						
Anni tejet inna						
görög						
latin ital						
Anna						
kék						
kék cseppecskék						
rémes tóga bagót sem ér						
mentegetnem						
kerek						
Ede						
Levivel						
ette						
eledele						
arányára						
levével						
icipici						
mennem						
tököt						
De lenyeled						
előle						
Ete						
Ete lehelete						
korok						
összesen:						

Pontozás: A szövegben összesen 26 palindrom található. A „kék cseppecskék” esetében természetesen a „kék” szó önmagában is számít, ugyanígy az „Ete” az „Ete lehelete” palindromban. Pontok a következőképpen adhatók a megtalált palindromok számától függően:

$$25 - 26 = 5 \text{ pont}$$

$$23 - 24 = 4 \text{ pont}$$

$$21 - 22 = 3 \text{ pont}$$

$$19 - 20 = 2 \text{ pont}$$

$$17 - 18 = 1 \text{ pont}$$

$$0 - 16 = 0 \text{ pont}$$

Szabadon választott produkció

Szempontok a pontozáshoz (0-től 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellem, felkészültség

7. osztály

Megoldások és pontozási útmutató

1. feladat (2 pont):

Magyarázzátok meg az alábbi két hasonló alakú szó jelentését, illetve a köztük lévő különbséget, majd alkossatok egy-egy példamondatot e szavak felhasználásával! Természetesen szabadon toldalékolhatjátok őket.

elfogódott – elfogult

Megoldás:

elfogódott: Megilletődött, meghatódott, érzelmileg megindult személy.

elfogult: Valamilyen ítélet vagy döntés esetén részrehajló, ellen- vagy rokonszenv alapján, vagy érdekből igazságtalanul döntő személy. Nem tárgyilagos, nem pártatlan, nem objektív.

Pontozás: Egy kifejezés jelentésének helyes magyarázata (szinonimával vagy körülírással) példamondattal együtt **1 pontot** ér, fél pont nem adható. (Tehát ha például az egyik szót jól megmagyarázzák, de helytelenül foglalják példamondatba, a másikat pedig ugyan rosszul írják körül, ellenben a példamondat történetesen értelmes, akkor az egész feladatmegoldás 0 pontot ér.)

2. feladat (5 pont):

Palindromnak, tükörszónak nevezzük az olyan szót, szókapcsolatot vagy mondatot, amely visszafelé olvasva is ugyanaz, illetve ugyanúgy hangzik. (Pl. *Géza, kék az ég!*) Keressétek meg az alábbi szövegrészletben a palindromokat! A zsűri előtt előfordulási sorrendben ismertessétek őket. (Az „a” névelő önmagában természetesen nem számít.)

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákat.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.

Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltra Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a tógámon.

– Római, – mondom lehangoltan – ezek meg áfonyadarabkák. De így már ez a rémes tóga bagót sem ér! – fakadok ki. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az izék arányára: főleg a citrom levével kell csinján bánni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Későn érek oda, Pali előtt már csak egy kis darab sült tök árválkodik.

– Na, jó, ezt már nem nyelem le. – mondja kis büntudattal.

– De lenyeled! – mondom mérgesen – Most már mindegy. Ám a sajtos tálat elveszem előle...

Remek kis délután volt. Estére néhány fiú és főleg Ete lehelete árulta el, hogy a kelleténél többet kóstoltak a fűszerborból. Mindenesetre jövőre biztosan megint megrendezzük a Régi korok ízei délutánt.

Megoldás:

A szöveg a benne előforduló palindromok kiemelésével:

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákat.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél.

Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktéltra Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a tógámon. – Római, – mondom lehan-

goltan – ezek meg áfonyadarabkák. De így már ez a rémes tóga bagót sem ér! – fakadok ki. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csínján bánni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Későn érek oda, Pali előtt már csak egy kis darab sült tök árválkodik.

– Na, jó, ezt már nem nyelem le. – mondja kis büntudattal.

– De lenyeled! – mondom mérgesen – Most már mindegy. Ám a sajtos tálat elveszem előle...

Remek kis délután volt. Estére néhány fiú és főleg Ete lehelete árulta el, hogy a kelleténél többet kóstoltak a fűszerborból. Mindenesetre jövőre biztosan megint megrendezzük a Régi korok ízei délutánt.

A palindromok az előfordulás sorrendjében:

magam						
tejet						
Létkoktél						
Anni tejet inna						
görög						
latin ital						
Anna						
kék						
kék cseppecskék						
rémes tóga bagót sem ér						
mentegetnem						
kerek						
Ede						
Levivel						
ette						
eledele						
arányára						
levével						
icipici						
mennem						
tököt						
De lenyeled						
előle						
Ete						
Ete lehelete						
korok						
összesen:						

Pontozás: A szövegben összesen 26 palindrom található. A „kék cseppecskék” esetében természetesen a „kék” szó önmagában is számít, ugyanígy az „Ete” az „Ete lehelete” palindromban. Pontok a következőképpen adhatók a megtalált palindromok számától függően:

$$25 - 26 = 5 \text{ pont}$$

$$23 - 24 = 4 \text{ pont}$$

$$21 - 22 = 3 \text{ pont}$$

$$19 - 20 = 2 \text{ pont}$$

$$17 - 18 = 1 \text{ pont}$$

$$0 - 16 = 0 \text{ pont}$$

Szabadon választott produkció

Szempontok a pontozáshoz (0-től 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellem, felkészültség

8. osztály

Megoldások és pontozási útmutató

1. feladat (2 pont):

Magyarázzátok meg az alábbi két hasonló alakú szó jelentését, illetve a köztük lévő különbséget, majd alkossatok egy-egy példamondatot e szavak felhasználásával! Természetesen szabadon toldalékolhatjátok őket.

szabatos – szabados

Megoldás:

szabatos: Pontos, világos, éppen a megfelelő mennyiségű és jelentésű szavakból álló megfogalmazás, közlés.

szabados: Az illemt vagy a szabályt sértő, önkorlátozás nélküli magatartás vagy személy, aki szerint „mindent szabad”; szokást, erkölcsöt semmibevevő, kicsapongó életvitel. (Történelmi értelemben jelenthet felszabadítottat is.)

Pontozás: Egy kifejezés jelentésének helyes magyarázata (szinonimával vagy körülírással) példamondattal együtt **1 pontot** ér, fél pont nem adható. (Tehát ha például az egyik szót jól megmagyarázzák, de helytelenül foglalják példamondatba, a másikat pedig ugyan rosszul írják körül, ellenben a példamondat történetesen értelmes, akkor az egész feladatmegoldás 0 pontot ér.)

2. feladat (5 pont):

Palindromnak, tükörszónak nevezzük az olyan szót, szókapcsolatot vagy mondatot, amely visszafelé olvasva is ugyanaz, illetve ugyanúgy hangzik. (Pl. *Géza, kék az ég!*) Keressétek meg az alábbi szövegrészletben a palindromokat! A zsűri előtt előfordulási sorrendben ismertessétek őket. (Az „a” névelő önmagában természetesen nem számít.)

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákat.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél. Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktélna Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a tógámon.

– Római, – mondom lehangoltan – ezek meg áfonyadarabkák. De így már ez a rémes tóga bagót sem ér! – fakadok ki. A fiúkat kínálva mentegennem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csinján bánni, elég egy icipici belőle. De bocss, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Későn érek oda, Pali előtt már csak egy kis darab sült tök árválkodik.

– Na, jó, ezt már nem nyelem le. – mondja kis büntudattal.

– De lenyeled! – mondom mérgesen – Most már mindegy. Ám a sajtos tálat elveszem előle...

Remek kis délután volt. Estére néhány fiú és főleg Ete lehelete árulta el, hogy a kellesténél többet kóstoltak a fűszerborból. Mindenesetre jövőre biztosan megint megrendezzük a Régi korok ízei délutánt.

Megoldás:

A szöveg a benne előforduló palindromok kiemelésével:

Diáknapon a történelemszakkörünk ókori ételekkel, italokkal vendégelte meg a többi diákat.

A legsikeresebb innivalót magam készítettem el.

– Gyümölcslevet kértek vagy egy kis mézes tejet? – kérdem a hetedikes lányokat. – A fantázianeve: Létkoktél. Míg Zsuzska gyümölcslevet, addig Anni tejet inna.

– Ez most görög vagy latin ital? – mutat a koktélna Anna. – És mik ezek a sötétkék izék benne? – nevetett fel, véletlenül meglökve a karom. Azonnal kék cseppecskék gurultak végig a tógámon. – Római, – mondom lehan-

goltan – ezek meg áfonyadarabkák. De így már ez a rémes tóga bagót sem ér! – fakadok ki. A fiúkat kínálva mentegetnem kellett magamat, de nem a csemegék miatt...

A kerek tortára formázott diós kása megtette hatását. Ede Levivel degeszre ette magát.

– Hm, istenek eledele! – Hogy készíted?

– Víz helyett különféle gyümölcslevekkel. De vigyázni kell az ízek arányára: főleg a citrom levével kell csínján bánni, elég egy icipici belőle. De bocs, mennem kell, mielőtt az a mamlasz az összes borsos sült tököt behabzsolja...

Későn érek oda, Pali előtt már csak egy kis darab sült tök árválkodik.

– Na, jó, ezt már nem nyelem le. – mondja kis büntudattal.

– De lenyeled! – mondom mérgesen – Most már mindegy. Ám a sajtos tálat elveszem előle...

Remek kis délután volt. Estére néhány fiú és főleg Ete lehelete árulta el, hogy a kelleténél többet kóstoltak a fűszerborból. Mindenesetre jövőre biztosan megint megrendezzük a Régi korok ízei délutánt.

A palindromok az előfordulás sorrendjében:

magam						
tejet						
Létkoktél						
Anni tejet inna						
görög						
latin ital						
Anna						
kék						
kék cseppecskék						
rémes tóga bagót sem ér						
mentegetnem						
kerek						
Ede						
Levivel						
ette						
eledele						
arányára						
levével						
icipici						
mennem						
tököt						
De lenyeled						
előle						
Ete						
Ete lehelete						
korok						
összesen:						

Pontozás: A szövegben összesen 26 palindrom található. A „kék cseppecskék” esetében természetesen a „kék” szó önmagában is számít, ugyanígy az „Ete” az „Ete lehelete” palindromban. Pontok a következőképpen adhatók a megtalált palindromok számától függően:

$$25 - 26 = 5 \text{ pont}$$

$$23 - 24 = 4 \text{ pont}$$

$$21 - 22 = 3 \text{ pont}$$

$$19 - 20 = 2 \text{ pont}$$

$$17 - 18 = 1 \text{ pont}$$

$$0 - 16 = 0 \text{ pont}$$

Szabadon választott produkció

Szempontok a pontozáshoz (0-től 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellem, felkészültség